

۳۰ روش آموزش زبان

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Scott Thornbury's 30 Language Teaching Methods

Scott Thornbury

© Cambridge University Press 2017

نویسنده: اسکات تورنبری Scott Thornbury

مترجم: دکتر افسانه غریبی

آتلیه نشر نویسه پارسی: StudioFive

ز: نشر نویسه پارسی

د: انتشارات: ۰۲۱-۷۷۰۵۳۲۴۶

مابیند: روش کتابفروشی توس: ۶۶۴۶۱۰۰۷

سامانه: ۳۰۰۰۴۵۵۴۵۵۴۱۴۲

وبگاه: www.neveeseh.com

نوبت چاپ: اول، ۹۹

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۴۹-۴۵-۲

چاپ و صحافی: روز

قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق محفوظ و متعلق به «نشر نویسه پارسی» است.

تکثیر و انتشار این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه، بدون مجوز قبلی و کتبی ممنوع و مورد پیگیری قانونی قرار خواهد گرفت.

زبان‌شناسی کاربردی	شماره مسلسل انتشارات
۱۵	۱۰۷

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

- سروششناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
فیبیا
عنوان اصلی:
عنوان گسترده
موضوع
موضوع
موضوع
شناسه افزوده
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسه
- Thornbury, Scott. م. ۱۹۵۰ - اسکات، تورنبری، اسکاوت، ۳۰ روش آموزش زبان / نویسنده اسکات تورنبری؛ مترجم افسانه غریبی. تهران: نشر نوپسه پارسی، ۱۳۹۹. ۲۲۰ صفحه. ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۴۹-۴۵-۲
- Scott Thornbury's 30 Language Teaching Methods. عنوان اصلی: ۳۰ روش آموزش زبان / نویسنده اسکات تورنبری؛ مترجم افسانه غریبی. تهران: نشر نوپسه پارسی، ۱۳۹۹. ۲۲۰ صفحه. ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۴۹-۴۵-۲
- زبان -- راهنمای آموزشی -- روش شناسی
Language and languages -- Study and teaching -- Methodology
Teacher effectiveness معلمان -- اثر بخشی
- غریبی، افسانه، ۱۳۶۰ -، مترجم
- P۵۱
۴۱۸/۰۰۷۱
۶۱۹۴۹۶۱

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار مترجم.....
۱۱.....	چرا این کتاب را نوشتیم؟.....
۱۳.....	چند یادداشت در مورد اصطلاحات.....
۱۴.....	چگونگی ساماندهی این کتاب.....
۱۶.....	اختصارات.....

■ بخش اول: روش‌های طبیعی ۱۷ ■

۱۹.....	۱. غوطه‌وری کامل.....
۲۵.....	۲. روش / رویکرد صریح.....
۳۱.....	۳. روش مستقیم.....
۳۷.....	۴. روش شفاهی.....
۴۳.....	۵. روش خواندن.....
۴۹.....	۶. روش شنیداری - گفتاری.....
۵۵.....	۷. روش پاسخ فیزیکی کامل.....

■ بخش دوم: روش‌های مبتنی بر زبان ۶۱ ■

۶۳.....	۸. توضیح متن.....
۶۹.....	۹. حفظ کردن متن.....
۷۵.....	۱۰. دستور ترجمه.....
۸۱.....	۱۱. رویکرد واژگانی.....
۸۷.....	۱۲. آموزش متن محور.....
۹۳.....	۱۳. روش تطبیقی.....

■ بخش سوم: روش‌های ارتباطی ۹۹ ■

۱۰۱.....	۱۴. رویکرد موقعیتی.....
----------	-------------------------

۱۰۷.....	۱۵. تدریس ارتباطی زبان
۱۱۳.....	۱۶. آموزش تکلیف‌محور زبان
۱۱۹.....	۱۷. آموزش توانش-مینا
۱۲۵.....	۱۸. یادگیری کلیت زبان
۱۳۱.....	۱۹. آموزش محتوا محور
۱۳۷.....	۲۰. آموزش زبان انگلیسی به روش دگمه / آموزش بی‌اتصال

■ بخش چهارم: روش‌های نظریه‌گرا ۱۴۳ ■

۱۴۵.....	۲۱. یادگیری جمعی زبان
۱۵۱.....	۲۲. روش ناتیمی
۱۵۷.....	۲۳. روش صامت
۱۶۳.....	۲۴. انگلیسی روانه و روش تدریس راسیاس

■ بخش پنجم: روش‌های خودآموز ۱۶۹ ■

۱۷۱.....	۲۵. شرق‌شناسان
۱۷۷.....	۲۶. «نظام تسلط» پرندرگاست
۱۸۳.....	۲۷. روش تدریس‌هایی با برند نام‌های خاص: اسمیل، مایکل توماس، پیمسلور
۱۸۹.....	۲۸. آموزش تحت برنامه‌های رایانه‌ای: وئولنگه
۱۹۵.....	۲۹. چند زبانه‌های اینترنتی

■ بخش ششم: پسا روش ۲۰۱ ■

۲۰۳.....	۳۰. آمیزگری با نظم
----------	--------------------

۲۰۷.....	واژه‌نامه
----------	-----------

باب ۳۰ روش تدریس، بعد از کتاب «صد نکته تدریس از زبان پنی ار» دومین باب از مجموعه «هنر معلمی» است که توفیق ترجمه آن را پیدا کردم. هنگامی که یزقتم دست به کار ترجمه شوم، نه شیفته شعبده اعداد شدم و نه فریفته ایجاز متن، البته هر دو ویژگی کم هم اغواکننده نبودند. اما در واقع دو ویژگی دیگر من را به سفر اندکی خطیر کشاند: نظم و چیدمان خاص و زبان منحصر به فرد نویسنده. همان گونه که نویسنده در پیشگفتار خود به صورت مستقیم و در جای جای باب به صورت مویحی اشاره دارد، «دوره های تربیت مدرس معمولاً واحد سیسی ای درباره تاریخچه روش های آموزش زبان دارند» و همین واژه تاریخچه است که مسئله ساز است. نظم موجود در بیشتر منابعی که به بررسی روش های آموزش زبان اختصاص دارند، مباحث سیر تاریخی است و این نوع چیدمان درباره تنشی که فقط روایت رویدادها نیست و لازم است با توضیح ها و تحلیل های گری هم همراه شود، شاید کمی مستقیم باشد. نظم کتاب حاضر اما، تاریخ است، علم است و به مثابه علم، معیار طبقه بندی بر آن، خاصیت عناصر است. من چندبار کتاب را ترجمه کردم و چندبار آن را خواندم تا به روح این باور نویسنده در کل کتاب پی ببرم که «روش ها نه تنها در زدهای زمانی طولانی مزمان با هم وجود داشته اند، بلکه به طور مداوم با عناصر اولیه از نوبه جود آمده اند.» و اکنون معتقدم این فراز و فرود در زندگی انسان ها متوقف نشده است. همچنان ادامه دارد و هر مدرسی که گذارش به کلاس آموزش زبان می افتد، لازم است از آن آگاه باشد. یک روش در بخشی از «تاریخچه» به حتم گذر زمان می میرد، بلکه ممکن است امروز و در همین لحظه در روح مدرسی خدایان گیرد و دوباره به شکلی نو جلوه کند. زیرا نظم تاریخی بر سیر روش های تدریس حاکم نیست.

تغییر نگاه از نظم تاریخی به نظم منطقی فقط خاصیت جذب مخاطب ندارد. چه بسا هستند منابعی در این حوزه که هم نگاه تاریخی خود را حفظ کرده اند و هم مخاطب را، در واقع آنچه این کتاب را شایسته خواندن می کند و گستره ارتباط آن را

از محدوده منابع تجاری به فضای منابع دانشگاهی می‌رساند مسأله‌ای بس مهم‌تر است: تفکر انتقادی.

تا چندی پیش تفکر - و حتی نه از نوع انتقادی آن - خاص طبقه فرهیخته محسوب می‌شد، اما امروز سن تفکر - حتی از نوع انتقادی آن - به زیر سن دانشگاه رسیده است، مثل آن نوع اندیشه‌ای که در حوزه سواد رسانه‌ای از عموم مردم انتظار می‌رود. در چنین شرایطی، اگر در سطح کارشناسی انتظار داریم دانشجویان نسبت به اطلاعات دریافتی و فرایندهایی که بر آنها اعمال می‌شود از جمله توصیف و طبقه‌بندی و نقد و تفسیر، قدرت موضع‌گیری داشته باشند، دست کم از سطح کارشناسی ارشد و بالاتر باید توقع داشته باشیم موضع‌گیری از نوع تفکر انتقادی باشد.

بسیاری از منابعی که در حوزه تاریخچه روش‌های آموزش با عنوان اصول و نظریه‌های آموزش زبان داریم، تلاش دارند نظم تاریخی داشته باشند و در این نظم، ناگزیر باید عوامل بیرونی از این حوزه را بسیار مؤثر بدانیم: جنگ، مهاجرت، تکنولوژی و ... اما جیدمانی که از سیر تاریخی فاصله می‌گیرد و به طبقه‌بندی نزدیک می‌شود، مخاطب را به چالش می‌کشد تا در خود روش هم، به دنبال ویژگی‌هایی باشد که به مرگ، تکوین یا تداوم آن منجر شده است. این نظم نقادانه به مدرسان سرنخ‌ها و ابزارهایی به دست می‌دهد تا در شناخت عناصر یک طبقه و روش‌های یک گروه از سطح کارآیی مشخص شده‌ای فراتر روند و به سطح کارآیی توصیفی برسند و در نهایت - آرزوی من و دنیا - آموزش زبان هم همین است - بتوانند چرایی یک طبقه‌بندی را مشخص کنند و شاید هم دست به طبقه‌بندی جدید بزنند.

اعتراف می‌کنم که علت دیگر ترجمه این کتاب یک مسئله شخصی بود: زورآزمایی من با زبان کتاب. ماجرا مانند افسانه‌های پریان بود. ساختار جمله، تکه‌های یک کوزه شکسته بود در دست من، معنا کوزه‌گری در شهری دور و منظور - از آن هم بدتر - پیری دانا در نوک قله‌ای صعب‌العبور. من مبهوت زبان نویسنده شدم. دایره دانش زبانی نویسنده بسیار وسیع است و تا حوزه‌های نجوم و

یزیک و علوم و اجتماعی و مانند آن هم رسیده است. نویسندگان بسیار تلاش کرده
 است بلاغت خود را با این دایرة اصطلاحات وسیع خود در هم آمیزد و آشکارا نتیجه
 مهارت خود را به رخ خواننده بکشد. برای برگردان این نوع اصطلاحات و ساختارها
 که تعدادشان در متن اصلی فراوان است، ناچار باید بسیار جستجو می‌کردم و بسیار
 تأمل؛ تا هم زور بازوی نویسنده حیف نشود و هم انتقال پیام آسیب نبیند. من
 سببوت شدم اما مرعوب نه. و امیدوارم حق مطلب را ادا کرده باشم. زیرا به واقع
 اعتقاد دارم این کتاب باید منبعی باشد در دست هر مخاطبی که صرف نظر از رشته
 با حوزه تخصصی خود، جامعه مدرس زبانی بر تن کرده است، یا خواهد کرد.

و چه چیز شیرین‌تر از این که سپاسگزار خداوند حکیم و رحیم باشم که توفیق
 این کار را نصیب این بنده کرد. و انصاف حکم می‌کند طلب سلامت و موفقیت
 بسیار از خداوند داشته باشم. ای آقای امیر احمدی، مدیر محترم نشر نویسه
 پارسی، به خاطر تلاش‌های ویژه‌اش، برای تهیه متن اصلی این کتاب، پیگیری
 ترجمه و تنظیم آن برای مجموعه، کثرت این کتاب ابتدا قرار بود کاری مشترک
 باشد با یاری یکی از دانشجویانم خانم: را حاجی مؤمنی. متأسفانه با وجود
 تلاش ایشان برای انجام قسمتی از کار، - و نامزدی من و ناشر - همکاری کامل
 امکانپذیر نشد. از خانم حاجی مؤمنی متشکرم و برای ایشان آرزوی بهترین
 اتفاق‌ها را دارم.

رداد ۱۳۹۹

اسمانه عربی

در پناه خداوند